

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 72. ANUL XVI.

Sabiu, in 8/20 Septembrie 1868.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Alegeri la Congresu

in archidieceza Transilvaniei.

Din partea clerului s'au mai alesu deputati la congresu: P. Protopopu Nicolau de Crainicu in cerculu IX, P. Prot. Ioanu Petricu in cerculu II; P. Prot. Moise Lazaru in cerculu VI; Par. Prot. Parteniu Trombitasiu in cerculu VII.

Din partea laicilor: Ilustritatea Sea Dlu siefu de sectiune in ministeriulu de justitia, Ioanu cav. Alduleanu in cerculu XI. Il. S. dlu cons. gubernialu Elia Macelariu in cerculu I, Dlu Senatoru magistr. si inspectoru Petru Rosca in cerculu II, Dlu avocat Dr. Tincu in cerculu XIX, Dlu ascult. Moise Branisce in cerculu IV; Il. Sea dlu cons. minist. Ioann cav. de Puscariu in cerculu XII; Il. Sea capitano supr. in pens. Ioanu Branu de Lemeni in cerculu VI; Dlu secretariu magistratualu Ioanu Paraschivu in cerculu III; Dlu vice comite Dr. Iosifu Hodosiu in cerculu VIII.

Unu progresu alu bisericeii greco-orientale in Austria.

Sub titulu acest'a aduce „Reform'a“ lui Franciscu Schuselka din Vien'a urmatoriulu articulu.

„Ca unu atare progresu glorificamu unu opu, care l'a datu publicitatii in limb'a romana Andreiu Baronu de Siagun'a, Archiepiscopu in Transilvanie si Mitropolitu alu Romanilor de bisericea greco-orientala in Ungari'a si Transilvanie, si care Dr. Aloisiu Sentz, Professore la academi'a r. ungheresca de drepturi in Sabiu, cu conlucrarea ambiloru Professori de Teologie, Dloru Zachari'a Boiu si Ioanu Popescu l'au tradusu in limb'a germana: (Sabiu, la Iosifu Drotleff, 1868.) Acest'a este Compendiulu de Dreptulu canonicu alu unei, santei, sobornicesci si apostolesci bisericeii.“

„Preasantitulu autore dedicu opulu seu mai de aproape „credinciosulu cleru si poporu alu mitropoliei Romanilor de religiunea greco-orientala in Ungari'a si Transilvanie“, dar totdeodata este si unu daru pre pretiosu nu numai pentru tota comunitatea greco-orientala din monarchia austriaca, ci in generalu pentru intraga bisericea greco-ortodoxa. Mai ca nu va fi unu opu in bisericea acest'a, care ca cestu de fatia sa-si fia luat problema, a espune dreptulu canonicu internu si esternu in modu sistematicu dupa fantani sciintifice. De aceea privimu cartea Domnului Archiepiscopu Siagun'a ca unu progresu prea imbucuratoriulu alu vietii bisericeii greco-orientale in generalu.

„Dar nu numai in privinta teologica si bisericesca-juridica, ca transplantare a sciintificitatii sistematice pre terenulu bisericeii grecesce, nici nu mai in privinta limbistica ca inavutire preapretioasa a literaturii romane *) este memorabila cartea acest'a, ci aceeasi are unu interesu generalu ca espunerea unei vietii bisericesci nationale autonome. Ea pote fi cetita cu placere si cu folosu de membri cugetatori ai fia-carei bisericeii, si mai cu seama pentru lup'a cea atatu de vivace bisericesca a tempului nostru da materialulu forte pretiosu.

„Credinciosulu cugetatoriulu alu ori-carei bisericeii va cunoște cu bucuria si edificare principiile, dela cari porcede dreptulu canonicu greco-orientalu. In

afacerile legislatiunei, ale administratiunei economice bisericesci si ale ocuparei locurilor ierarhice intempnamu in lini'a d'antaiu principiulu sinodalu. „Sinodele in ramurile loru incepundu dela Sinodulu parochialu pana insusu la Sinodulu patriarchalu, compuse din membri preotiesci si mirenesci alesi pe basa lata, cesti din urma totdeun'a in numero precumpanitoriulu, representa adevaratulu elementu legislativu si administrativu in bisericea greco-orientala. Caldura cu care Dlu autore pre basa Santei Scripturi si a Canoneloru se lupta pentru principiulu constitutionalu in bisericea si prin acest'a directu in contr'a ori-carei absolutismu ierarhico-clericalu, lu arata a fi omulu progresului, care tine neclintitu de institutiunile primitive ale bisericeii crestine.“

„Dreptulu canonicu internu se pertracteaza in partea antai'a a opului. Intra dou'a urmeza dreptulu canonicu esternu, adeca referintiele de dreptu intre bisericea si statu precumu si ale diferiteloru bisericeii intre sine. Principiulu referintiei intre bisericea si statu este intregirea reciproca, principiulu reciprocitatii diferiteloru bisericeii intre sine sa fia iubirea dupa invetiatur'a evangheliei. Partea a trei'a tracteaza despre legislatiune si administratiune in specialu si despre diregatoriile bisericesci ale bisericeii greco-orientale.

„Dreptu precuventare contine opulu o epistola pastoralu forte interesanta catra clerulu si poporulu credinciosu alu Mitropoliei Romanilor de religiunea greco-orientala din Ungari'a si Transilvanie. Nu potemu a nu produce aici passagiile cele mai insemnate ale acestei epistolii pastorale. Preavenerabilele Mitropolitu scrie:

„Espunendu-ti aci iubitu cleru si poporu! cuprinsulu opului meu, cutezu a Te asigurá totodata si despre aceea, ca cetirea si studiarea acestui opu te va conduce la aceea convicțiune:

ca elu este compusu dupa originalitatea si genuitatea primitiva a institutiunilor bisericeii nostre precum acelea le au invetiaturu si asiediatu insusi Mantuitoriulu nostru Iisusu Christosu, Apostolii Lui si parintii bisericesci cei dela inceputulu christianismului;

ca Christosu este intemeietoriulu Legislatioriulu si Capulu Bisericeii, prin urmare ca Christosu au pusu dreptulu canonicu temeliu si inceputu;

ca Apostolii au observatu in actiunile loru liter'a si spiritulu invetiaturiloru lui Christosu, sevarsieadu-le acelea in adunari cu impreuna lucrarea betraniloru si credinciosiloru, si prin aceea intemeindu pentru conducerea trebiloru bisericesci principiulu sinodalityei, va sa dica: principiulu constitutionalu, ceea-ce este principiulu solidaritatii; descriindu in patru evanghelii vietii si doctrinele Mantuitoriulu, au descrisu si faptele si invetiaturile loru deosebi in epistolii catra felurite popore, lasandu-le acelea Bisericeii de indreptariu pentru toti tempii; prin urmare Apostolii au dezvoltatu prin aceste fapte ale loru materialulu dreptulu canonicu celu intemeiatu de Christosu;

ca Archiereii, care au urmatu dupa Apostoli, au continuu ducerea chiamarei loru dupa tipulu ce l'au mostenitu dupa Apostoli, descriindu si ei cele ce au lucratu pre terenulu bisericescu spre consolidarea Bisericeii celei intemeiate de Christosu, precum si cele ce au suferitu ei si crestiniile pre tempulu goneloru dela imperatii pagani, prin urmare aici aflamu dezvoltarea ulterioare a dreptulu canonicu; ca de principiu alu dreptulu canonicu internu amu luat cuvintele Mantuitoriulu: „fericiti cei-ce audu cuventulu lui Dumnedieu si lu pazescu pre elu;

ca la dreptulu canonicu esternu amu desemnatu de principiu invetiatur'a lui Christosu: „Mai antaiu

de tote poruncile este: Audi Israile! Dlu Dumnedieuulu nostru este unu Domnu, si: Sa iubesci pre Domnulu Dumnedieuulu teu din tota inim'a ta si din totu sufletulu teu si din totu cugetulu teu si din tota puterea ta, si a dou'a asemenea acestei'a: Sa iubesci pre deapropole teu ca insuti pre tine; mai mare de acest'a nu este alta porunca;

ca principiulu legislatiunei bisericesci l'amu fixatu dupa doctrina lui Christosu: „Pana-ce va trece cerulu si pamentulu, o iota seu o cirta nu va trece din lege, pana-ce tote se voru face;

ca de principiu alu administratiunei bisericesci amu luat invetiatur'a apostolica: „Nu mai sunteti straini si nemernici, ci concetateni cu sfintii si deapropo ai lui Dumnedieu; ziditi fiindu pre temelii'a Apostoliloru si a Procoriloru, fiindu petra cea din capulu ungiului singuru Iisusu Christosu, intru care tota zidirea s'a facutu si se desvolta intru un'a bisericea santa in Domnulu, spre locasiulu lui Dumnedieu in Duchulu;

ca in tractatulu despre judecatori'a bisericesca porcedu din principiulu, care mi lu dau cuvintele Mantuitoriulu: „De va gresi tie fratele tau, merg si certa lu pre elu intre tine si intre elu singuru; deci de va asculta, ai dobanditu pre fratele teu; iera de nu te va asculta, ia impreuna cu tine inca pre unulu seu pre doi, ca in gura a doue seu trei martorii va sta totu cuventulu; si de nui va asculta pre ei, spune bisericeii;

ca te vei convinge din dreptulu canonicu despre demnitatea individualitatii tale, la carea institutiunile bisericesci te inaltia pre tine, dandu-ti dreptulu de a alege mijlocitu ori nemijlocitu, cu observarea recerintieloru canonice, pre intregulu cleru, incepundu dela Diaconi si Preoti, si Protopresbiteri pana la Episcopi si Mitropolitii; si acestu dreptu te va convinge, „ca toti suntemu impreuna lucratori ai lui Dumnedieu, ca toti suntemu aratur'a lui Dumnedieu si zidirea lui; ca sunteti cas'a lui Dumnedieu si Duchulu lui Dumnedieu locuiescu intru voi; ca de va strica cine-va cas'a lui Dumnedieu, strica-lu-va si Dumnedieu pre acel'a; caci cas'a lui Dumnedieu santa este, carea sunteti voi;

ca bisericea fiindu consecuinte in institutiunile sele fatia cu demnitatea omenesca, primescu si imbratiseza in sinulu seu de maica nationalitatele tuturoru poporeloru sele; ea le da loru dreptulu de a slogi si de a se ruga lui Dumnedieu in limbile loru, de a ave Preoti si Archierei de nationalitatea loru, cari sa duca si sa conduca in limb'a respectivei natiiu chiamarea loru sublima in si afara de bisericea, si sa compuna si sa edea clerului si poporului credinciosu carti bisericesci de rugaciune si de cultivarea si nobilizarea demnitatii loru omenesce;

ca noi romanii de relega resaritena in partile acestea, unde mestecati traimu din vechime cu alte natiiu favorite bisericesce si politicesce in prejuditiulu bisericeii si alu natiiunei nostre pana acum, avemu sa multamimu numai si numai asiediaminteloru bisericeii nostre resaritene, ca ne-amu pututu sustiene limba nostra materna si prin ea nationalitatea nostra, va sa dica: originea fiintii nostre, si ca acum de trei ani amu pututu recastiga odich'a nostra sufletesca pre bazea dreptulu indisputabilu canonicu si istoricu prin reinfiintirea Mitropoliei nostre romane cu Ierarhia nationala;

ca bisericea, maic'a acest'a buna, ne-au crescutu pre noi fatia cu nenumeratele impregiurari vtridge de barbati credinciosi ai religiunei si patriei nostre strabune si ne-au intaritu pre noi cu caracterulu de statonici'a barbatiesca pentru toti tempii buni si rei.“

Articululu incheia dicendu: „Acesta consciintia autonoma nationala bisericesca produce o im-

*) Literatur'a romana este datore Archiepiscopului Siagun'a preste totu cu cea mai mare recunoastinta; intr'un restempu de 18 ani Inaltu-Acela a retiparitu 37 opuri romanesce, 19 opuri le-a compusu seu tradusu insusi, 21 a facutu a se compune seu a se traduce de alti, a infintiaturu o tipografia romanesca si o a daruitu bisericeii sale.

pressioni adevărate impunătoare și distinge biserică greco-orientală foarte în favoarea ei de alte biserici.

Evenimente politice.

S a b i i u 7 Septembrie.

Diet'ă Ungariei și a Croatiei sunt în activitate. Universitatea națională a fundului reg. a ținut deja a două ședințe și preste vre-o 8—9 zile Congresul național bisericesc al românilor gr-or. și începe lucrările sale. Tote sunt evenimente de importanță, pentru că diet'ă Ungariei se apropie de finea sesiunii, și așa credem că se va grăbi să rezolveze chestiunile cele mai vitale în sesiunea această, că să nu rămână dietei următoare; diet'ă Croatiei va avea să contribuie la soluțiunea ulterioară între Croația și Ungaria. Ceste-lalte două corpurile de care am făcut mențiune în urmă nu sunt de mai puțină importanță. Ceea ce privește Universitatea, înțelegem că un deputat (Bedeus) a asternut un protest contra măsurilor regimului, prin care această cercă a ținut activitatea universității, la afaceri curate economice. Protestul acesta poate provoca controverse, a căroru deslegare nu o predicem de acum.

Congresul nostru național bisericesc are pre lângă alte acea însemnate momente, ca înmulțind factorii constituționali, deschide pentru cei respectivi, adică pentru românii cei ce se țin de biserică resarităna, o viață nouă, carea apăsătoare, fără de vre-unu cuget rezervat din partea membrilor ei, va produce fructe, a căroru urmări se vor simți și în alți rami ai vieții și prin urmărire și în politică. —

Foia oficială aduce denumirile funcționarilor la judecătoria urbană din Transilvania. Intre funcționarii acestia se află și 4—5 români.

Diarele ungurești indica o chestiune care poate da ansa la discuții mari între Cis-si Transilvanii. Cătim în dialectic'ă magiara, notici'ă: că birocrația austriacă dezvoltă o activitate deosebită, spre mijlocirea unei manifestații din partea dietei dalmatine, prin carea se descoperă că doresc să se alipă de Austria. Nisurător ministriul din Viena vrea să preia dreptul coroanei ungare la regatele Dalmatiei, Croatiei și Slavoniei. Regimul unguresc dă o pricină a restorării integrității teritoriului coroanei ungurești.

Preambularea cardinalului Falcinelli prin Transilvania a suscitat atențiunea presei române și în afară. Unu publicist român de categori'ă primă scrie în „Romanul” unu articol anume despre această preambulare, dară ne lasă publicistul în suspens cu părerea despre intențiunile cardinalului, multamindu-se de asta dată cu atragerea atențiunii asupra acestui fapt și atâtă încă e destul.

„Osten” din Viena, foia carea magulesce destul pre români e încântată de o epistolă a cardinalului din Viena Rauscher către adresatam arșialul țerei din Austria inferioară. Cardinalul dă escusându-se pentru că nu poate lua parte la dieta, că Austria totuși i jace la inimă. Acestă așa pro noticiă, pentru că și densul e unu din acei 25 prelați cari au subscris adresa contra concordatului și așa nu ne putem decide unde are să ese cu înțelesul caldurei sale către patria sa.

În aceeași foia vedem luată la dezbateră „fantom'ă Dacoromâniei” din „Századunk.” Diariele se vede că nu mai pre au ce scrie. Osten nu e cu totul neaplecatu ideii, înse în form'ă aceea, că totu romanismul din oriinte să se radime de Austria, pre carea și o împuiesc unu stat federativ cu unu parlamentu centralu.

Din afară nu gasim multu nou decât că Napoleonu a vorbit în castrele de Chalons de pace (?).

Diet'ă Ungariei.

În 16 Septembrie c. n. și-a reinceputu diet'ă activitatea sa. Presedintele saluta mai întâi pre deputatii prezenți în ședință și spune mai departe că cas'ă va avea de a se ocupa cu chestiuni ponderose și că diligența deputatilor va trebui să fie îndoită, odată pentru că sesiunea e aproape de finit și de alta parte pentru că sunt multe chestiuni de deslegat.

Proiecte gata de dezbateră sunt: proiectul de lege despre venat; proiectul de concludu prin care se oprește a se da fetelor pasaporta pentru țierile

orientului până nu au trecut etatea de 24 ani; raportul comisiunii în afacerea croato-ungurească; în privința șeselor pentru jurisdicțiunile cetățitoru libere; proiectul de concludu pentru 60,000 fl. luati dela cetatea Strigoniu cu putere militară s. a. între cari și rugarea prof. Lud. Arányi pentru șesele făcute cu lucrările preliminare în privința conservării castelului Hunedorei.

Dupa această se cetese și verifica protocolul din ședința ultima.

Bar. Eötvös aterne pre măs'ă dietei legea de recrutare sancționată de Maj. Sea. Legea se cetese și ordina publicarea ei.

Dupa acestea face Deak o interpelațiune, prin care cere ca ministrul încă în sesiunea acestu să asterna casei unu proiectu de lege pentru ștergerea dicimei vinului, carea să se efectueze încă în acestu anu. Cele de lipsa pentru desdaunare se vor putea lucra în decursul țierii.

Ministrul Eötvös răspunde numai decât și arăta că numai gramădirea afacerilor a interdiat asternerea unu atare proiectu. Regimul înse va face totă ce este cu putință, că să înceteze și această remasita urbană pre lângă desdaunare. Mai vinu alte lucruri mai menunte, cari făcându-se casei cunoscute și ne mai avendu cas'ă obiecte de dezbateră pentru astăzi ședința se încheia la 12 ore.

Corespondință.

J a b e n i t i ' a în 3/15 Septembrie 1868.

Precum creștinul la ziua învierii Domnului se saluta cu salutarea dulce și mângâitoare:

„Cristosul au înviat”, precum animile tuturor palpita la audiul acestei salutări scurte dar ponderose și fi da una fiziognomia vesela serbatorască înaltătoare de inimă posomorite și ilu îndeamna spre lucrări umane, și lo oțielesc în simțiri de concordiă frățească; — așa se veselira totă acei stimati preoti, cari curgeau din totă părțile Dumineca în 1/15 Septembrie a. c. în Jabeniti'ă, așa străluceau fetiele tuturor de intalnirea această rară, așa se salutau de dulce frății de unu sânge, parca cetei în ochii tuturor însemnate dăile, pentru carea s'au întrunitu atâți preoti spre a alege unu deputat la congresul național bisericesc în Sabiu, parca totă și șiopteau acumă „Mitropoli'ă au înviat”; Sinodul metropolitanu au înviat”, la a căroră sunete, nu era nimenea, cine să nu rida, cine se nu plânga lacrimi de bucurii, cându cugetă la suferințele maicei noastre biserici, cându cugetă la starea vedușă a scaunului Metropolitanu de 165 de ani și a Sinodului Metropolitanu de 168 ani. Și eu ca laicu me dusei se vedu această adunare frumoasă, se vedu bucurii'ă adunatilor, să rîdă și să plîngă și eu cu ei!

Adunarea au fostu la preotulu locale Ioane Fulea, care cu soțiasii împreună primea cu ospitalitate pre oșpetii. Cătra 3 ore dupa ameadisosi și Domnul Comisariu delegatu în mediloculu nostru.

Care de care aveă ceva de a-si spune, împartășindu-si unulu și altulu durerile trecutului; în totă părțile vedeai înprastiate grupe de oșpetii cari conversau cu placere între altele și despre aceea, că cine se fia Deputatul clerului? și care calități trebuie se le aiba acel'ă? parerile se divergau, până se concentrara lângă 2 candidați și adică D. Brancoveanu protopopu și Domnu Comisariu Parteni Trombitasiu protopopu.

Încă nu sosisera totii preotii alegatori Dumineca seara, mai cu seama din părțile Bistriței și a Turdei, până luni demanția, ziua alegerii, carea o asteptam cu totii cu doru și sete.

La 8 ore începă a se serba sânt'ă liturgi'ă, că dughulu sântu să lumineze mintile omenilor alegatori, că se-si pōta alege deputatul celu doritu, și că lōta alegerea se decurga în cea mai mare linisce, ordine și dupa cuviința statului preotiescu. —

Dupa finirea sântei liturgii se asediara totii preotii alegatori, a fara de 5. comisari, sub unu cortu mare facutu anume spre scopulu adunării — de orecă beseric'ă e prea mică a cuprinde atâți omeni — înpregiurulu unui mese lungi și la propunerea Dlui prot. Brancoveanu s'au dusu doi membri spre a invita pre D. Comisariu în mediloculu adunării, carele indată să veni și cuprinsa scaunulu presidiale, cetindu-si vorbirea de deschidere foarte bine lucrata, țiesindu intrinșă momentele celea de

capetenii'ă din suferințele și glori'ă trecutulu besericei noastre, ilustrându decadința besericei din veaculu trecut și țiera-si redicarea ei din veaculu acest'ă până la stadiulu de adf. Avendu schitierea această istori'ă înainte ochiloru celor prezenți se înprospeta cu colorile celea mai vii starea besericei noastre înainte lor și așa cu totii ne poturam închipui mai bine ponderositatea acestei adunări și bucurii'ă acelor'ă, cari s'au întrunitu aci. Tacerea cea mai profundă domnea, până cetă D. Comisariu vorbirea aceea, la pasurile acelea înse, unde se prunția numele Escelentiei Sale a preiubitulu nostru Metropolitanu că a tuturor parinteșuleșcu, acolo erupse adunarea în „sa traisca” entusiastice, care nu vreau se ia capetu Asiedindu-se viforosa complacere, începă adunarea de agendele sale ocupându la mēsă doi preoti scaunele de secretari spre conducerea protocolului. Asemenea saluta D. prot. Brancoveanu adunarea prin o cuvântare scurtă înse petru diete și plină de emoțiune. Apoi începă a se scrie dupa protopopiate numele respectivilor preoti și se verificara de prezenți 64, absentându 39, pre c r i tōtă adunarea cu durere au simțitu a nu-i vedea infatosiati aci; rămânerea a casa a unora au fostu escusabila, dară a altora nu, spre e. a unui D. protop. a Dlui preotu din Cuișdiu, care cestu din urmă cu atâta mai siguru potea veni, de orecă locuesce numai în departare de 3 ore de aci și aru fi fostu de lipsa de prezenți'ă persoanei Domniei Sale pentru ajutorarea la șesele deputatulu alesu, fiindu D-lui într'o stare foarte bună și cunoscendulu pre Dni de omu foarte generosu, precum s'au aratatu de une-dî fati'ă cu Sasii din Idecu, cari dearsera cumplitu — cu atâta mai generosu se va arată cătra besericele noastre sarace. — Eră se decurga tōtă adunarea în ordinea cea mai bună, de nu vinea la medlocu unu incidentu personalu.

Dupa o scurtă disputa înse s'au complanatu și acestu incidentu decidenduse într'acolo, că și Comisariulu pōte fi alesu. Facendu-se scrutiniu dupa forma legală s'au anuntiatu rezultatul alegerii, avendu D. Comisariu 43, D. prot. Brancoveanu 20 voturi și D. prot. D. Moldovanu 1 votu, prin urmăre D. Comisariu prin pluralitate de voturi alesulu deputatu.

Și acumă veni alu doilea incidentu, adică Prea Cinsti'ă Sea D. Comisariu află cu cale, a abdice de alegerea de deputat escusanduse cu aceea, că nu-lu țerta bol'ă, de care patimesce, a calatori așa departe, fără de ore-ce și D. prot. Brancoveanu e bolnavicosu, de nu va pōte merge la Sabiu, propune spre primire pre preotulu din Turda D. Balogu; adunarea înse nu vrea se scie de aceea și remane pre lângă alegere făcută și se audu voci prin adunare: că se rămăna D. Comisariu deputatu” și ca d. Brancoveanu aru trebui se urmeze de deputat, deca d. Comisariu a abdisu, „ca d. Brancoveanu n'au abdisu” etc. La repetitele rugari înse a într'ogei adunării s'au vediatu aplecatu d. comisariu a primii increderea pusa întrensulu. înse pre lângă condițiune de a se alege și unu substitutu pentru casulu morbosității, dară nevrendu adunarea ai dă unu substitutu, din cauza că instrucțiunea tace despre aceea, apoi se învoi și fără condițiunea aceea. — Compunedu-se mai în urmă plenipotenți'ă și subscriendu-se s'au finit adunarea.

Înainte până ce ne-amu fi despartitu cu totii se asternă o mēsă lungă de aproape de 100 persoane, la care luara parte și multi civilisti din Regenu. Fierse cu ocașiunea prândiului, societatea oșpetieloru au fostu foarte animată. Toastele încă nu lipsira, între care celea mai marcate au fostu în sanatarea Escelentiei Sale, a Prea bunulu nostru Metropolitanu aduse de d. comisariu și Deputatu, careia urmă cea mai frenetică de „sa traisca”, apoi se redica din partea Dlui prota Brancoveanu unu toastu pentru sanatarea Dlui Comisariu și deputatu că să pōta merge la Congresul naționalu, etc. etc. și altele mai multe.

Dupa 4 ore luanduno ziua bună unulu de altulu ne despartiram cu acea dulce suvenire că amu conlucratu țerasi ce-va spre caus'ă consolidării besericei noastre și ca neamu vediatu atâți frați la unu locu; me despartiu și eu cu aceea convingere și esperință, că preotimea noastră începe a-si pricepe misiunea sa și pasiesce înainte pre calea bunei ordini, a moralității și a cuviinței subu cărm'ă și paz'ă benevolentăre a Metropolitanulu archipastoriu alu seu, carele să traisca încă multi ani!

Unu martoru oculariu.

Politică Românilor.

(Capetu.)

Domnulu de atunci Alessandro Ghic'a, continuu de preponderanță, ce luase diplomația rusă la Constantinopol unde dusese trupele sale auxiliare Sultanului, dicta voințele sale Portiei, și înecă umilitatea în răbdare acceptându o ocaziune. Singur'a să consulatiune eră în micul spriginu morali, ce gasea în persoanele consulilor Franciei și Austriei, Timoni și Bicoq; dara evenemintele se succeda cu rapediune și Alessandro Ghic'a se gasea în necesitate de a lua mesura contra Bandelor Bulgare, cari încerca a trece de la Braila pre malulu dreptu alu Dunarii; această actiune determina condamnarea sea la Petersburg și Port'a lu sacrificia exigentilor Rusiei. Alegerea lui George Bibescu, în care consululu rusescu se areta fără nici o reserva, face ca domni'a sea de la începutu sa fie foarte impopulara și destinata a cadea la cea d'antân împregiurare.

„De la 1837 mai cu deosebire Rusi'a a perdutu toate simpatieele și tota increderea Romanilor și a desceptatu toate temerile. De si la 1848 persecutiunile Europei în fati'a tendentilor socialiste și temerile concepute de unii din boerii țerei în contra revoluțiunii din 11 Iunie au pututu lasa putienu locu la o noua actiune rusă în Principate, dara mai în urma Europ'a alarmata de progresele și de esigentiile Imperatului Nicolae, hotarise a lua toate mesurile pentru a inlatur'a acea influență, întarindu principatele și prin întorcerea Basarabiei, prin convențiunea de la Paris, prin acordarea la unire și prin recunoscerea Statului Romanu cu dinasti'a Hohenzollern, facendu sa cadia toate opozițiunile, toate pedeele aduse de diplomația rusă și ambițiunea sea limitata prin formarea unui Statu neutru între dens'a și Slavii Orientului.

„Aceste succese le datorim mai cu sēma interesului simpatiei ce amu inspiratu guvernului Francesu și Imperatului Napoleon III și cooperatiunii ce a gāsitu în guvernulu Englierei.

„Romani'a este ună din pozițiunile strategice cele mai însemnate în Europ'a. Carpatii sunt o linia de apărare în contra Austriei, Dunarea o linia de atac în contra Turciei; spaciulu cuprinsu între munti și fluvii o baza de operatiune militara, care pōte da armatei, care aru dispune de dens'a, o actiune care sa se întinda dela Rhin până la golfulu de Enos. Generalii rusi cunoscū această importantia și știu avantajulu ce au asupr'a inamicului, cându potu dispune ei cei dintâiu de această pozițiune; de aceea vedem ca Rusi'a la casuri de conflagrațiune europēna nu a lipsitu nici odata de a ocupă Principatele; în mai multe împregiurări grab'a de a trece Prutul a fostu atâtu de mare în câtu nu i-a datu nici timpulu de a face formalitățile unei declarațiuni de rebelu. În condițiunea politica, ce ne-a facutu Europ'a, cum vā mai potea Rusi'a dispune de acestu avantaju, deca mai din vreme nu aru alienat Romania mai antân simpatieele celorlalte puteri, prefacendu interesulu cei pōrta în indiferență, de nu aru isolat o desafecionându Franci'a și Englierei. Si cum pōte adjuge la acestu resultatu alt-feliu de câtu facându puterile occidentali sa credia ca suntu insulate în speranțiile ce au pusu în Romani și ca ei în locu de a deveni, precum au crediut'o, o bariera în contra tendentilor rusesci prin neutralitatea ce le aru impune pericolulu ce-i amenința despre Slavi, ei aru fi mai multu dispusi a servi de auxiliari Rusiei și a facilitat actiunea ei contra Imperiului Otomanu și a Austriei? Atunci negresitu ca Franci'a și Englierei, tragendusi binevoința ce a avutu pentru noi, amu remānea la discretiunea diplomatiei rusesci.

„Scimū pre bine ca puterile occidentali nu potu fi amagite de unu asemenea jocu alu diplomatiei, dara cum si de ce guvernulu nostru sa parasca o politica, cărei'a i datorām succesele neîntrerupte ce amu avutu dela 1848 până acum? Departe de noi de a impută omenilor dela guvernū, ca nu au urmatu a scrie în toate diminetile invective și injurie la adres'a guvernului rusescu și a agentilor sei, precum facea jurnalulu domniei lorū până la venirea domnului Bratianu la putere. Dara i putem întrebă: de ce n'au urmatu politica aceea care facea pre Franci'a și pre Englierei a avea tota increderea în romani, uitandu-se la noulu statu că la o sentinela înaintata în contra ambițiunii rusesci, că la o sentinela care la trebuința putea sa devina o avangarda în contra actiunii Nordului? De ce a preferitu a face că puterile occidentali și press'a europēna sa ne consi-

dere că pre unu spionu pre care Rusi'a i-lu pōte mīscă cum va voi în folosulu aspirațiunilor și trebuințelor se? Acest'a ore sa fia sensulu cuvintelor dlui I Bratianu cându ne spunea ca domni'a lui întielege aspirațiunile nationale? A escitā pre romani din Transilvani'a fără vreme, a suflā foculu în Ungari'a a inlesni comitetelor bulgare formarea și trecerea bandelor contra turcilor, într'unu tempu, cându Rusi'a pōte dintr'o di până într'alt'a sa fia încercata într'unu rebelu, în care Austri'a și Turci'a sa fie sustinute de Franci'a, de Englierei și de Itali'a, este ore a face din Romani'a ceea ce repetă „Romanulu“ necontentu: bulevardu în contra Rusiei?

„A patronā pre bulgari la alegerile comunale ale orasielor celor mari, la camera și la senatu, sa fie și acest'a un'a din aspirațiunile acelea, de cari ne vorbea dlui Bratianu? a persecutā, a calumniat și a inlaturā dela trebile Statului pre omenii capabili, onesti și invetiati, sa fie a servi viitoriulu Romaniei? a acusat de tradatori și de venduti strainului pre toti acei'a, cari nu se inchinau capacității dlui Bratianu și nu-i admira patriotismulu rusescu, a-i denunciat că haini, că aspiranti la domni'a și că inimici ai tronului, a recit pre unu Principe respectatu și iubit și a-lu isolat de suspusi capabili, și devotati se fia ore a servi dinasti'a? sa nu fia ore aceste toate o înalta orbire pentru care au sa-si dea o sēma severa înainte posterității.

„Romani acei'a, cari au petitiunatu și au telegrafatu, cerendu Domnitoriului sa rechiame pre dlui Bratianu la putere, atingendu astfelu chiaru prerogativ'a tronului, romani acei'a, deca sunt romani, cari au insultatu pre reprezentanti țerei în senatu și pre strada; cari sēmena vrājba și ura în societatea noastră, prin amutiari și persecutiuni, facendu pre cei simpli sa creda ca mai sunt clase și caste?

„Aci care tinu la nationalitatea romāna sunt ingrijati, cându vedu ca guvernulu de astadi a sdruncinat și a slabit garantia ce avem în increderea și simpatieele Franciei, Englierei, Germaniei și Italiei, și acest'a într'unu tempu cându armările și pregatirile colosali, ce se faeu de toate părțile, paru a fi preludiulu unei mari conflagrațiuni. De amu si judecati astadi întrebamū pre ministrulu Bratianu și pre amicii sei politici, care aru fi verdictulu Europei asupr'a Romaniei?”

Acestu articulu e reproducu dupa „Tromp. carp.“ din „Pressa“, ambe diuarie din Romani'a. Atāt'a încă credemū a mai adauge, ca ambele diuarie numite sunt din opozițiunea guvernului de fatia de acolo. Din parte-ne ne-aru pareu reu cându evenemintele aru veni sa constateze cele exprimate în urma în reproduculu articulu.

Memorandulu

Romānilor din Scaunele filiale ale Salistei și Talmaciului.

(Capetu.)

„De-si dela începutulu seculului alu 19-lea nu au ocouratu tocmai asemenea casuri și pentru scaunulu Talmaciului totusi acest'a asemenea scaunulu Salistei de repetite ori au protestatu în contra asupririlor sasilor, apoi nu mai putē incapea dupa cele espuse în acest'a suplica, nici o îndoiela, ca ambele scaune precum și comunele granitieresci din scaunulu Sabiului au fostu și suntu de un'a și aceeași natura că comune libere, pre fundulu regescu d. e. că si Resinariulu si cele-lalte comune romāne și sasesci în scaunu. —

Scaunulu Salistei nu au întârdatu a se folosi de dreptulu sen din rescriptulu regescu, si prin procuratorulu fiscalu Pál Iosefu a inmanatu procese la tabul'a regia din Márós-Vásárhely sub pr. 16 Iunie 1841 nr. 17 în contra sieptelor judetie. —

Siepte judetie însă ierasi s'au feritu de a se lasa în meritulu cauzei și au espusu o exceptiune în contra competenței tablei regesci, carea însă prio decisiunea guvernului din 22 Iuliu 1843, nr. 3165, și în urm'a recursului sasilor, și prin sentința cancelariei aulice din 4 Iuliu 1844, nr. 2206 (nrulu gubernialu 4970), s'a respinsu, recunoscendu-se tabl'a de competența.

Apoi au radicatū sasii exceptiune contra actoratului, servindu-se de „procuratoris revocatio“ și de toate exceptiunile putințioase și concese de legile de mai înainte, voindu a amenā numai decisiunea cauzei în merit.

Sasii însă, cu lōte aceste exceptiuni, au cadutu, precum dovedescu actele concernenti (sentința guberniale din 5 Decembre 845, nr. 7524, la tabl'a regesca sub nr. 20 ex 1846); însă decidera în meritulu cauzei, cu acest'a s'a amenatu până la 1848, fiindu în tempulu acest'a advocatulu sieptelor judetie acum fostulu Comes Conrad Schmidt. — Tabl'a regesca însă în urm'a miscărilor întrevente, si-au tienutu ultim'a siedința în 8 Aprile 1848, — si asiā nu a mai pututu decide în meritulu cauzei, care decisiune de sigur erā sa ne elibereze de toate pretensiunile sasilor din contractulu din an. 1774.

În luptele dela 1848 și 1849 s'au perdutu mai multe acte ale noastre, — iera cele ce au mai remasu în archivulu tablei regesci și alu directoratului fiscalu, dupa asiedierea procuraturii finantiale în Sabiu, sub procuratoriulu Conrad Schmidt, — fostulu advocatu alu sasilor, — s'au transpusu la această procuratura, de unde târdiu desceptându-se omenii, le-au scosu, dintre cari însă multe au lipsitu. —

Sasii, contra rescriptului regescu s'au amintitu și încă și sub decurgerea procesului încaminatū în urm'a acelu rescriptu pre înaltu, — si la dietele din 1841—1843 și 1846 au cerutu a se lasa scaunele noastre sub jurisdicțiunea lorū ca appendice la scaunulu Sabiului. —

Esindu legile din 1848, sub alu căroru scutu au crediutu a-si castigā suplicantele scaune eliberarea, au asternutu în an. 1848 scaunulu Salistei asemenea suplica a sea la Ministeriulu Ungariei de atunci; însă împregiurările acelu tempu au împedatu toate încrările și în caus'a noastră. —

Cele mai multe acte și documente citate, în această suplica, le putem produce la tempu de lipsa. —

Ce a urmatu cu noi dupe stergerea absolutismului, amu aretatū pre scurtu la începutu.

Înalta Dieta!

Trăimū în cea mai tare credința, ca acum dupa reinvierea constituțiunii nu va mai fi cu putința că universitatea sasescă se mai pasiēca contra noastră cu pretensiunile se nedrepte și nefundate; nu va mai fi cu putința, — fatia cu drepturile și libertățile noastre documentate, — că ea sa ne eschida din fundulu regescu și dela beneficiile acestuia, căci, precum s'a pututu vedē, cea mai mare parte din averea asiā numita nationale sasescă a încursu din pamenturile noastre și din sudorile scaunilor nostri.

Cu nedreptulu și în contra legei s'au datu la an. 1863 muntii scaunelor Salistei și Talmaciului în posesiunea universității sasesci, și i s'a promis desdaunare pentru acesti'a; cu nedreptulu s'au rebonificatu din averea statului și a țerei decimele și taxele robotali în folosulu universității sasesci; cu nedreptulu mai tiene încă si astadi acea universitate regalele noastre; cu nedreptulu se retien actele și documentele noastre în archivulu Sabiului, în fine cu nedreptulu ne tiene pre noi Universitatea sasescă și astadi eschisi dela participarea la drepturile politice în scaunulu Sabiului, dela alegerea amplotilor, — și suntemū gubernati încă totu de atari amploti, inspectori, ce-si sustienū și astadi curii dominali în Saliste și Talmaci pre baza numai a s'au amintitului proiectu Bruckenthal-ianu, care nici odata nu a fostu sancționatu. —

Înalta Dieta! Redimati pre drepturile noastre aretate aci pre scurtu, pentru cari se voru putea aduce și mai multe documente chiaru și din Archivulu Sabiului (d. protocoalele teritoriale ale scaunului Saliste etc) și considerandu, ca cauzele noastre au fostu chiaru și obiectu alu desbaterilor dietale și s'au amintitu și decisu despre ele în legile patriei; îndrasnimū a asterne umilit'a rugaminte:

Înalt'a dieta sa binevoiesca:

1. A avea considerare la dasbaterea obiectelor atingătoare de referințele urbariale, cu aceea împregiurare, dovedita, ca noi suntemū declarati afara de statulu urbariale; . . .

2. A considerā fatia cu organizarea fondului regescu starea noastră dovedita în privința administratiunii și jurisdicțiunii; și a orendui, că scaunulu Salistei, scaunulu Talmaciului, și comunele granitiere, Jin'a, Orlatu, Vestemū și Racoviti'a, se remānea anecstate la scaunulu Sabiului, și respective că scaune filiale ale aceluia, și la acestu scaunu colectivulu alu Sabiului sa-si escredie toate drepturile politice dimpreuna cu sasii și romani

din cele-lalte comune ale scaunului Sabiiului, cari tóte sa-si aiba in Sabiiu, dupa analogia organismului, comitatelor, dicasteriului lor, alesi administrativ si judiciari; iera pentru scaunele filiale ale Talmaciului si Salistei privite cá cercuri (iérasi) ale scaunului Sabiiului sa se aléga câte unu jude espusu si câte unu Inspectoru (Szolga Biro) cu resiedintiele in comun'a principala alu scaunului filialu;

3. A luá din nou la desbatere si la otárire cestiunea montilor revindicati, cari fiindu asediati pre graniti'a tiei, suntu de mare insemnate pentru tiea, si a se dá celoru ce li se cuvina indereptu; . . .

4. A luá in drépta consideratiune documentele nóstre drepturi alodiale, la pertractarea obiectelor atingátore de regalii, precum a cercetá dreptulu séu nedreptulu, cu care au primitu universitatea sasésca desdaunáule pentru scaunulu Salistei si alu Talmaciului, din averea statulu, in fine,

5, a demandá, cá tóte documentele, actele si scrisorile atingétore si concernente de scaunele nóstre, sa ni se estradea din Archivulu Sabiiului. — Cu acestea remanemu cu adenca supunere.

Sabiiu, 6 Septevre. Universitatea nat. din fund. reg. sésca, conchiamata de comesulu provisoriu M. C o n r a d, au tienutu, precum amu amintitu in nr. trecut, in 15 lun'acur. st. n. prim'a siedintia, care o deschise comesulu cu o cuventare. In cuventarea acést'a díce presiedintele intre altele, ca Imperatulu au recunoscutu legile din an. 1848 si au juratu pre ele, si ca prin urmare si uniunea Tranniei cu Ungari'a e lucru facticu. Ea are firesce sa se reguleze inca dupa lege; dara unde? numai in diet'a din Pest'a. Cu tóte acestea asigurédia, ca regimulu nici decum nu va vatemá drepturile legale ale natiunei, care suntu garantate si prin § 5 art. VII alu legiloru din 1848; marturisesce insa, ca déca in adeveru ilegalmente s'aru vatemá constitutiunea, stunci insusi aru protestá impreuna cu fiii natiunei sele. Díce mai incolu, ca nu vrea sa oprésca pre nimenea, de a vorbi, face in sa atentu pre fia-care, sa nu se amestece in afaceri de acelea, care cadu in competinti'a legelatiunea tiei, si sa se padiésca de opositiuni zadarnice, care nu numai ca nu aducu nici unu folosu, dara inca potu fi periculóse. In sferistu cá universitatea sa-si póta implini missiunea, cere spriginulu tuturor accentuandu, ca ponderositatea cea mai mare o pune pre afacerile economice.

La acestea respunde deputatulu Theil (din Sighisíor'a). Trasurile fundamentale din cuventarea lui se díce, ca aru fi fostu statorite de majoritatea universitatiei, si se resuma cam intr'aceea, ca natiunea sasésca se recomeda scutulu corónei magiare, sub carele au venitu ea cá óspe; va suferi in contielegere cu cele-lalte natiuni binele si reulu patriei; astépta in sa dela regimu, cá sa o puna in pusetiune, de a-si alege pre comesulu constitutionalmente, cáci atátu denumirea comesulu din a. 1861, cátu si cea de acum natiunea sasésca o privesce numai cá unu periodu de transactiune, si in fine doresce o reformare binefacátore pre cale legala constitutionala.

Dupa acestea presiedintele denumesce membrii comisiunei pentru verificarea protocolorulu de alegere si cu acést'a se incheia siedinti'a.

Siedinti'a urmatóre privítore la afaceri economice se va tiené in Sambet'a viítore.

La universitatea sasésca avemu si noi románii trdi deputati: pre Rvrd. D. Protopresbiteru Ioann Hane'a D. Dobo secret. si pre Dlu Orosu protonotariu in Orescia.

Principatele române unite.

Bucuresci 2 14 Septevre.

Corpurile legiútoare s'au deschisu adi, in sesiune extraordinaria, daru, dupa obicei, alesi n'au fostu in numeru spre a 'ncepe lucrárele. Senatori au respunsu la apelulu nominal 32 si deputati 49.

Publicámu discursurile de deschidere:

Domniloru Senatori! Vamu convocatu astádi la 2 Septevre in sesiune extraordinarie, atátu in conformitatea literei Constitutiunei, care prin art. 95 cere, in casu de disolvare a uneia din Adunári, convocarea Corpuriloru legiútoare in termenul de trei luni, cátu si spre a dá cestiunei cáiloru ferate solutiunea ce tiea astépta cu nerabdare a vedea cu o di mai curendu.

Eu recomándu acestu importantu proiectu de lege la matur'a chibsuire a Senatulu, si Dumnedieu se bine-cuvinte lucrárele d-loru Vóstre.

Sesiunea extraordinaria a senatulu este deschisa. **Carolu.**

I. C. Bratianu, Ant. I. Arion, D. Gusti, P. Donici.

Domniloru Deputati! In urma disolutiunii Senatulu si 'n conformitatea literei Constitutiunei, Eu amu convocatu pre celu nou in terminulu prescisu prin art. 95 pentru adi 2 Septevre.

Art. 81 din Constitutiune, cerendu ca d'odata cu Senatulu se fia convocata si adunerea Deputatorulu, d-vóstra ati fostu daru asemenea convocati in sesiune extraordinarie.

Pre lángea cele-lalte lucrári remase din sesiunea trecuta veti avea a ve cupá in acést'a sesiune, d-loru Deputati, si cu budgetulu pre 1869.

D-dieu se bine-cuvinteze locráril ed-vóstre.

Sesiunea ostraordinarie a Adunári Deputatorulu este deschisa.

I. C. Bratianu, Ant. I. Arion, D. Gusti, P. Donici. **Carolu.**

„Rom.“

Varietáti.

(†) Deputatulu dietalu alu O g n e i Sabiiului Ioann M o l d o v a n u, dupa suferintie de o bóla grea de mai multe septamáni a reposatu in 3/15 Septevre a. c. Immormentarea remasitielor pamentesci se intemplá in 5/17 Septevre a. c. Fiei tierin'a usióra si amintirea eterna!

** La espositiunea de vite, posa in lucrare prin reuniunea cercuala agronomica din Sabiiu, au fostu espuse 39 vite cornute, mai tóte de ras'a elvetiana, care ras'a s'au adusu aici in Sabiiu prin crescatorii de vite A. Göbbel si I. Hienz. Premii au capatatu urmatorii: Dlu Mich. Schobel din Sabiiu pentru o juninca de 2. ani frumoasa si binecrescuta, de ras'a elvetiana premiulu, I. de 1 galben; totu acést'a pentru unu tauru de unu anu si 11 luni premiulu II. de 1 galben; Dlu I. Leonbacher din Turnisioru pentru o vaca de prasita de ras'a elvetiana premiulu I. de 2 galbini. Dlu I. Bacó au capatatu premiulu II. de 1 galben si D. Ios. Schurter (ambii din Sabiiu) premiulu III. de 1 taleru pentru vaci de prasila, ear D. I. Mühlstefen, totu din Sabiiu, au capatatu decretu de lauda. Premiulu II. de 1 taleru pentru junci s'au datu Dlu Ludv. Fronius din Sibiiu pentru o juninca tarcata de 17 luni.

Dlu Alessandru Lebu din Cacov'a au adusu la espositiune din ciurd'a sea de biboli, ce-i cresce cu mare folosu in pasiunile muntiloru de acolo, o bibolitia de prasila de 5 ani cu vitielu, si dóce junince de câte 2 ani; pentru ceste din urma i se impartí premiulu III de unu taleru. D. baronu Herm. de Bruckenthal aduse la espositiune nisce vaci de câte 5 ani cu vitiei si unu tauru esemplaru; tóte de ras'a din Trannia. Pentru taurulu acést'a i s'au impartitu premiulu I de 2 galbeni.

Pentru boi de jugu an capetatu premiulu I de 2 galb. D. I. Fredel din Gusteritia pentru o parchie de boi frumosi, gemeni de câte 6 ani. Iera decreta de lauda pentru boi de jugu au capetatu DD. I. Mühlstefen, Mich. Gunesch si Mich. Brenner din Sabiiu.

Cai au fostu espusi 42 la numeru. Premiulu I de 2 galb. s'au impartitu dlui Sim Fuhs din Siur'a-mare pentru o eapa de 3 ani; premiulu II, de 1 galb. i-lu capetá Georg. Hann din Gusteritia. Premiulu III, statoriu din unu lacatu maestritu, s'a impartitu lui Mich. Hennng din Gusterita pentru o eapa de prasila de 5 ani, si alu III premiu de 1 taleru lui Mich. Fernengel din Agnit'a pentru o eapa de 4 ani cu mensu.

Premiulu I. de 2 galbeni pentru armesari s'au impartitu intre Mich. Schuster si G. Grau din Nou, avendu ambii câte unu armusariu negru unulu cá altulu. Premiulu alu II. de unu 1 galb. ilu capetá I. Gross din Rosi'a sasésca pentru unu armusariu tinaru de 2 ani, de 14 pumni de mare, eara alu III. premiu de 1 fl. in metalu, se impartit lui I. Fredelu din Gusteritia pentru unu armusariu tinaru de 15 luni, si mare dej'a de 14 1/2 pumni.

Caii de lucru au fostu representati fírte slabu. Premiulu I. din categoriá acést'a, de 1 galbenu se imperit lui Mat. Salmenu din Sielimeru pentru unu

calu tinaru de lucru abia de 3 ani, dara frumosu si tare, premiulu II. de 1 taleru lui Andr. Lösch din Rosi'a sasésca pentru unu calu de 6 ani; totu acést'a au cepatatu si pretiulu II de unu taleru pentru mánse; earu premiulu I. de 1 galbenu pentru mánse s'au imperititu lui Mich. Femig din Nou. Diploma de lauda pentru cai au capatatu:

Simon Kloes, Mich. Waldhütter, Mich. Pildner, I. Gross si P. Schmidt.

Pentru porci au fostu premiati: D. I. Mühlstefen din Sabiiu cu 1 taleru, carele au adusu la espositiune unu esemplaru bine ingrasiatu de o dimensiune insemnata de ras'a de Yorc. Si fiindu ca oi nu au fostu de locu espuse, asiá premiulu de 1 tal., carele erá meritu pentru acestea, s'au datu dlui Andr. Meltzer pentru nisce porci de ras'a englesa. Porci de ras'a de aici au mai adusu la espositiune DD. Mich. Stefani si Mich. König. Iera porcii de ras'a de aici au fostu representati prin 10 capete din partea lui Andr. Grau din Nou; acést'a precum si D. M. König au capetatu diplome de recunoscentia pentru obiectele espuse.

Espositiunea acést'a de vite, de-si au aretatu óre-carc progresu si interesu in crescerea vitelor, totusi nu au fostu tocmai asiá de splendida, precum s'au acceptatu. Aru fi bine si de doritu in sa, cá sa se formédie cátu de multe reuniuni de felulu acést'a, cá asiá sa se impinteneze ómenii a pune unu pretiu mai mare pre crescerea si nobilitatea feliuriteloru rase si soiuri de vite, pentru ca vitele facu o parte fórte insemnata din agronomia, si agronomi'a este pentru poporu unulu dintre cele dintáiu mijlóce pentru imbunatátirea stárei.

21—2

Edictu.

Anna Vasilie Nanu din Hermanu, carea dupa publicarea Deliberatulu Consistorialu din 13 Iuniu a. c. Nr. 629 prin care se indreptase la traiulu la olalta cu barbatulu ei Georgiu Vladu totu de acolo, nemultiamita cu amintitulu Deliberatu, parasindu cu necredintia pre legiutulu ei sotiu, si pribegiesce in lume, fára a se scí unde, se citeza prin acést'a, ca in terminu de 8 luni de dile dela datulu presinte se se infatisiedie inaintea subscrisulu foru matrimonialu; cáci la din contra si in absentia ei se va decide pre baz'a St. Canóne ale bisericei nóstre ortodoxe rasaritene, divortiu cerutu de sotiuu ei.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu protopopescu alu II, alu Brasiovulu.

Brasiovu in 4 Sept. 1868.

Ioann Petricu
Protopopu.

10—2

Concursu

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. romána din comunitatea Siemlaculu-mare, ce este ingremiata maritulu Comitatulu alu Timisului si Protopresbiteratulu gr. or. románu alu Versietiuului se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmatórele emolumente anuale:

- in bani gat'a: 63 fl. v. a.
- in naturalii: 18 meti de gráu, 18 meti de cucurozu, 100 punti de lardu, 40 punti de sare, 12 punti de lumini, 4 orgii de lemne, 4 jugere de livada, 1/2 jugeru de aratura si cuartiru liberu, lánge care se afla si o grádina.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu voru avé a indiestrá petitiunile loru concursuale — timbrate dupa cuviintia — cu estrasu de borezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pána acum si purtarea loru morale si politica si astfelu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu alu Caransebesiului pána in 26 Sept. a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu 8 Augustu 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Burs'a de Vienn'a.

Din 7/19 Septevre 1868.

Metalicele 5%	57 20	Act. de creditu	207 40
Imprumut. nat. 5%	61 80	Argintulu	113
Actiile de banca	716	Galbinulu	5 50